

Databronnen

Noem/omschrijf de belangrijkste databronnen van je project, ongeacht of je zelf data verzamelt of hier via derden toegang toe hebt.

Is er sprake van persoonsgegevens of data die anderszins gevoelig is?

Rechten op het gebied van databronnen

Waar heb je de data vandaan? Is deze geproduceerd door een organisatie of rechtstreeks van personen verkregen?

Is de data voor dit project of voor een ander doel verzameld? Heb je toestemming om deze data te gebruiken of is er een andere grondslag op basis waarvan je deze mag gebruiken? Welke doorlopende rechten heeft de databron?

Beperkingen in databronnen

Zijn er beperkingen die invloed zouden kunnen hebben op de resultaten van je project?

Denk na over:

- > vooringenomenheid bij dataverzameling, inclusie/uitsluiting, analyse, algoritmes
- > leemten of weglatingen in data
- > herkomst en datakwaliteit
- > andere zaken die invloed hebben op beslissingen, zoals de teamsamenstelling

Ethische en wettelijke context

Welke bestaande ethische codes zijn van toepassing op jouw sector of project? Welke wetgeving, welk beleid of andere regelgeving bepaalt hoe jij data mag gebruiken? Welke vereisten brengen deze met zich mee?

Denk na over: de rechtsorde, mensenrechten, gegevensbescherming, IE-rechten en databankrechten, antidiscriminatiewetgeving, het delen van data, beleid, regulering en ethische codes/kaders voor bepaalde sectoren (bijvoorbeeld de gezondheidszorg, de overheid, financiële sector).

Voortdurende implementatie

Neem je stelselmatig in overweging hoe mensen door je project beïnvloed worden? Hoe organiseer je dat?

Welke informatie of training is wellicht nodig om mensen te helpen om datakwesties te begrijpen?

Zijn er systemen, processen en hulpmiddelen beschikbaar om datakwesties aan te pakken die zich op de lange termijn voordoen?

Jouw reden voor het gebruik van de data

Wat is je voornaamste doel voor het verzamelen en gebruiken van data bij dit project?

Waarvoor wordt de data voornamelijk gebruikt? Wat is je bedrijfs- en verdienmodel?

Maak je zaken beter voor de maatschappij? Hoe en voor wie?

Vervang je een ander product of andere dienst als gevolg van dit project?

Positieve gevolgen voor mensen

Welke personen, groepen, delen van de bevolking of organisaties worden positief beïnvloed door dit project? Hoe?

Hoe meet en communiceer je de positieve impact? Hoe kun je deze vergroten?

Negatieve gevolgen voor mensen

Wie kan er negatief beïnvloed worden door dit project?

Kan de manier waarop data verzameld, gebruikt of gedeeld wordt schade berokkenen? Worden personen blootgesteld aan het risico om opnieuw geïdentificeerd te worden?

Zou de data gebruikt kunnen worden om mensen te targetten, te profileren, of te benadelen, of om de toegang tot diensten of producten op oneerlijke wijze te beperken (bijvoorbeeld dmv exclusiviteitsregelingen)?

Hoe worden beperkingen en risico's aan mensen gecommuniceerd? Denk na over: mensen over wie de data gaat, mensen die beïnvloed worden door het gebruik van data en organisaties die data gebruiken.

Negatieve impact minimaliseren

Welke stappen kun je nemen om de schade te minimaliseren?

Hoe zou je eventuele beperkingen in je gegevensbronnen kunnen verminderen? Hoe houd je persoonlijke en andere gevoelige informatie veilig?

Hoe meet, rapporteer en handel je naar potentiële negatieve gevolgen van je project?

Welke voordelen hebben deze acties voor je project?

Beoordelingen en herhalingen

Hoe worden data-ethische kwesties gemeten, besproken, gecontroleerd en behandeld?

Hoe vaak worden je antwoorden op dit canvas bekeken of bijgewerkt? Wanneer gebeurt dat?

Betrokkenheid bij mensen

Hoe kunnen mensen contact met je opnemen over het project?

Hoe kunnen mensen informatie corrigeren, beroep aantekenen of vragen om wijzigingen in de data van het product/de dienst? In welke mate?

Zijn klachtenprocedures redelijk, duidelijk en goed gecommuniceerd?

Je doel communiceren

Hoe heb je je doel gecommuniceerd? Is deze communicatie duidelijk?

Begrijpen mensen je doel? Met name mensen van wie de data afkomstig is, of op wie het gebruik daarvan invloed heeft?

Hoe zorg je ervoor dat kwetsbaardere personen of groepen dit begrijpen?

Openheid en transparantie

Hoe open kun je zijn over dit project?

Zou je je methodologie, metadata, datasets, code of impactmetingen kunnen publiceren?

Kun je soortgelijke organisaties om feedback over het project vragen?

Hoe ga je, in- en extern, over je project communiceren?

Ga je de antwoorden op dit canvas en de gedefinieerde acties openlijk publiceren?

Data met anderen delen

Ga je de data delen met andere organisaties? Zo ja, met wie?

Ben je van plan om de data te publiceren? Onder welke voorwaarden?

Jouw acties

Welke maatregelen neem je voordat je verdergaat met dit project? Wat heeft prioriteit?

Wie is verantwoordelijk voor deze acties en wie dient erbij betrokken te worden?

Ga je de antwoorden op dit canvas en de gedefinieerde acties openlijk publiceren?